

Muzyka dawna zdaniem Francuzów, czyli wszystkie kolory baroku

2017-04-20

14. edycja Festiwalu Misteria Paschalia dobiegła końca. Jaka była ta ośmiodniowa przygoda z francuskim rozumieniem muzyki? Na pewno pełna szacunku do prezentowanych utworów i wnikliwego spojrzenia w głąb dzieł, z jak najszerzą perspektywą historyczną i estetyczną, będącą w warstwie wykonawczej próbą zbliżenia się do intencji kompozytora. Pierwsza w historii Festiwalu edycja narodowa poświęcona muzyce francuskiej była okazją do prezentacji nieznanych w Polsce wielkich dzieł mistrzów francuskiej sztuki dźwięku, ale i spotkaniem z najwybitniejszymi francuskimi artystami - ich wrażliwością, klasą, elegancją, naturalną muzykalnością i doskonałym rozumieniem całej złożoności muzyki dawnej i wykonawstwa historycznego.

Podczas jedenastu festiwalowych koncertów mogliśmy poznawać nie tylko bogactwo barokowych emocji i afektów, ale i specyfikę panujących w XVII i XVIII wieku stylów: francuskiego, niemieckiego i włoskiego. Ten zniuansowany, wielokontekstowy program stworzył dyrektor-rezydent Vincent Dumestre ze swoją niezawodną formacją Le PoèmeHarmonique. Na inaugurację w kościele św. Katarzyny, dla uczczenia 450. urodzin Claudia Monteverdiego, po raz pierwszy w Polsce mogliśmy wysłuchać programu złożonego z pełnej mistycyzmu muzyki zaczerpniętej z antologii dzieł religijnych *Selva morale e spirituale*. Poza kierowanym przez siebie zespołem Le PoèmeHarmonique, Dumestre zaprosił do wykonania śpiewaków z debiutującego na Festiwalu, niezwykle cenionego rosyjskiego chóru music Aeterna oraz plejadę znakomitych francuskich solistów, w tym tenora Cyrila Auvity'ego i mezzosopranistkę EvęZaïcik.

Podczas wielkwtorkowego koncertu w Bazylice Bożego Ciała zabrzmiało najstynniejsze francuskie requiem - *Messe des morts* Jeana Gillesa, z udziałem zespołu instrumentalnego Capriccio Stravagante, chóru Capelli Cracoviensis, solistów i kierującego nimi SkipaSempégo. Z kolei w Wielką Środę odbyła się światowa premiera opery sakralnej *Il terremoto* Antonia Draghiego. Ta udratyzowana przez Benjamina Lazara na potrzeby Festiwalu historia rozgrywała się wokół trzęsienia ziemi, które, jak podaje Ewangelia według św. Mateusza, miało miejsce w chwili śmierci Chrystusa. W tym pełnym gry świateł, gestów i bogatych symboli widowisku wzięli udział m.in. sopranistka ClaireLefilliâtre, tenor Jeffrey Thompson, obdarzony niewątpliwą *vis comica* słynny francuski kontratenor Dominique Visse, związane z Capellą Cracoviensis almistka Helena Poczykowska i sopranistka Anna Zawisza, streszczająca akcję aktorka Alexandra Rübner oraz połączone polsko-francuskie siły zespołów Le PoèmeHarmonique i Arte dei Suonatori prowadzone wprawą ręką Dumestre'a. Do wielkoczwartkowej zadumy zachęcała monumentalna *Brockes-Passion* do muzyki Georga Philippa Telemanna, George'a Friderica Handla, Reinharda Keisera, Johanna Matthesona i Christopha Graupnera. Tego pasticcio autorstwa Raphaëla Pichona wysłuchaliśmy w Centrum Kongresowym ICE Kraków, w wykonaniu jego Ensemble Pygmalion i międzynarodowego składu solistów.

Różne muzyczne oblicza sekwencji *Stabat Mater*, te wszystkim znane, jak arcydzieło Pergolesiego, bądź te mniej, o ludowej proveniencji, mogliśmy podziwiać w Wielki Piątek w szerokim kontekście neapolitańskiej tradycji XVIII wieku, znów za sprawą Dumestre'a i jego Le PoèmeHarmonique. Swoją klasę i najwyższą kulturę wokalną pokazały tego wieczoru słusznie uwielbiana w Krakowie Julia Lezhneva oraz debiutująca na Festiwalu śpiewająca altem Anthea Pichanick. Swoistym suplementem do tego koncertu była wielkosobotnia prezentacja *Stabat Mater* Luigiego Boccheriniego w wykonaniu kwintetu smyczkowego Le Concert de la Loge i portugalskiej sopranistki Eduardy Melo, która miała miejsce w położonej 101 metrów pod ziemią

kaplicy św. Kingi w wielickiej kopalni. Tymczasem niedzielny koncert wielkanocny w ICE Kraków był feerią barw i kolorów, za sprawą pełnych blasku i splendoru grandsmotets autorstwa Michela Richarda de Lalande'a, pisanych specjalnie dla Króla Słońce. Majestatycznie brzmiące wokalo-instrumentalne motety wykonali kierowani przez Vincenta Dumestre'a Le Poème Harmonique, znakomicie brzmiący chór Capelli Cracoviensis oraz międzynarodowa plejada świetnych solistów.

Podczas Wielkiego Tygodnia na Festiwalu nie zabrakło również koncertów nie tylko skłaniających do głębszej refleksji i zadumy, ale możliwie najlepiej odtwarzających realia epoki. Chodzi tu oczywiście o znakomicie przyjęty, zarówno przez publiczność jak i przez krytyków muzycznych, trzydniowy późnowieczorny cykl koncertów w Bazylice Bożego Ciała w ramach pasma *Tenebrae*. Odbywające się w półmroku, jedynie przy świetle świec koncerty w Wielki Wtorek, Wielką Środę i Wielki Czwartek poświęcone były *Ciemnym jutrzniom (leçons de Ténèbres)*, czyli charakterystycznych dla Francji muzycznych czuwań. Lekcje autorstwa takich mistrzów jak Sebastien de Brossard, Guillaume-Gabriel Nivers, Jean-Baptiste Gouffet, wreszcie Marc-Antoine Charpentier i Michel Richard de Lalande, były okazją do przemyśleń natury filozoficznej i przeżycia czegoś cudownie nieuchwytnego, wręcz mistycznego.

Po wielotygodniowej zadumie, zakończenie Festiwalu w Poniedziałek Wielkanocny było wielkim świętem radości i życia. Bohaterami tego spektakularnego wieczoru byli zjawiskowy, obdarzony rozległą skalą i niebywałym talentem scenicznym koreański kontratenor David DQ Lee oraz towarzyszący mu Ensemble Matheus prowadzony od skrzypiec przez energicznego i pełnego humoru Jean-Christophe'a Spinosiego. Po pełnych wokalo-instrumentalnej wirtuozerii ariach i koncertach Handla, Telemanna i Vivaldiego, publiczność była świadkami ekstatycznego i pełnego witalności finału.

14. odsłona Festiwalu Misteria Paschalia choć przeszła już do historii, pozostawia po sobie piękne wspomnienia. W ramach tegorocznej odsłony wydarzenia odbyły się cztery światowe premiery, trzy polskie prawykonania. W Krakowie gościliśmy blisko dwustu sześćdziesięciu artystów z trzynastu krajów świata, dwanaście zespołów, wykonane zostały trzydzieści cztery utwory, a to wszystko podczas jedenastu koncertów. Także i w tym roku w wydarzeniu można było uczestniczyć za pośrednictwem transmisji w Programie Drugim Polskiego Radia. Koncert inauguracyjny był transmitowany we francuskiej telewizji Mezzo, KTO TV i platformie Culturebox.fr. Przygodę z francuską edycją Festiwalu przeżywać będzie można jeszcze wielokrotnie, niektóre koncerty będą retransmitowane przez Program 2 Polskiego Radia i telewizję Mezzo!

To nie koniec wspaniałych wieści – po raz pierwszy w historii Festiwalu Misteria Paschalia, przy obsłudze widowni pomagali podopieczni Stowarzyszenia na rzecz rozwoju osobowości dzieci Graal. Sześcioro podopiecznych stowarzyszenia – osób z zespołem Downa - pracowało podczas trzech koncertów odbywających się w Centrum Kongresowym ICE Kraków. Ponadto dla naszych wiernych melomanów, zostały zorganizowane trzy próby otwarte dla seniorów, które i w tym roku cieszyły się ogromnym powodzeniem. Nowością były spotkania warsztatowe dla młodzieży, organizowane w ramach pasma *Tenebrae* oraz wykład przygotowany przez specjalistów z wersalskiego Centrum Muzyki Barokowej. Nie tylko podczas koncertów, ale i tych wieczornych spotkań, publiczność dopisała!

**Magiczny
Kraków**

Dziękujemy, że byliście z nami. Do zobaczenia w przyszłym roku!